

Islands Althing selv har bebudet, kan indtræde en Mellemtid, i hvilken Tingenes Tilstand maa forblive, som den er nu, saa er det indlysende, at de Indvendinger, som Ministeren reiser mod det 3die af ham opstillede Alternativ aldeles ikke rammer det af mig Foreslaede, som er noget ganske Andet. Tilbage staaer saaledes kun det Spørgsmaal, om der vil opnaaes Noget ved nu at afgjøre det almindelige forfatningsmæssige Spørgsmaal, selv i Tilfælde af, at der maa hengaae kortere eller længere Tid, forinden det kan træde i fuld Virksomhed derved, at Forfatningsloven om Islands særlige Anliggender udstædes.

Med Hensyn til dette Spørgsmaal skal jeg nu tillade mig at udtale, at den lange og uhyggelige Strid om Islands statsretslige Forhold derved vil være bragt til retslig Afgjørelse. Naar nærværende Lovforslag, hvorover Islænderne allerede ere hørte, nu vedtages af Rigsdagen, og stadfæstes af Kongen, saa er denne Sag afgjort og slaaet fast, saavidt det overhovedet staaer i vor Magt at bringe den til en bestemt Afgjørelse. Den ærede Justitsminister figer vel i sin Skrivelse til Finantsudvalget, at, hvad der i statsretlig Henseende staaer i Lovforslaget om Islands forfatningsmæssige Stilling ikke er Andet, end hvad der allerede er hjemlet ved Islands bestaaende Statsret, saaledes som denne er givet ved hele den historiske Udvikling, eller, som der forleden blev svaret paa min Forespørgsel, at „Islands Statsret er givet ved selve den historiske Udvikling og de forskellige Forfatningsforandringer, som ere foregaaede i det danske Rige som Heelhed“. Deri er jeg nu vel fuldkommen enig, og dersom det ikke havde været min Overbevisning, at det, der her er udtalt i klare og bestemte Udtryk, og som skulde opnaae den høitidelige og bindende Character, som ligger i en af Rigsdagen vedtagen og af Kongen stadfæstet Lov, kun var et correct Udtryk for, hvad der allerede paa Island er og bør være den gjældende Ret, saa at det ikke kan betragtes som et revolutionært Attentat paa Islands retlig bestaaende Forhold, saa vilde jeg aldrig have været med til at bringe det frem. Men Sagen er jo ikke gjort med at henvise til „hele den historiske Udvikling“, men hvad det kom-

mer an paa, det er at sige og bringe til Klarhed og Afgjørelse, hvad det da er, der er den bestaaende Statsret, og hvad det er, der er givet ved hele den historiske Udvikling. Og den høitærede Justitsminister kan dog saa meget mindre ansee det for overflødig at faae dette Spørgsmaal besvaret paa en tydelig og bindende Maade, som det jo er vitterligt, at det ikke blot er Islænderne, men ogsaa den kongelige Regjering selv, som derom til en vis Tid har savnet den fornødne Klarhed. Det er dog derhos en høist besynderlig Tilstand, at den Grundlov, som er givet under Medvirkning af Repræsentanter for Island, ja af hvilke En endog sad i den grundlovgivende Rigsforsamlings Forfatningsudvalg og saaledes muligens kan have haft en afgjørende Indflydelse paa denne Grundlov, endnu ikke er bleven publiceret paa Island, fordi man har anseet det for nødvendigt, at dette maatte skee samtidigt med den Lov, paa hvis Tilveiebringelse man siden den Tid forgyves har arbejdet. Af Hensyn hertil har man udsat det og udsat det ene Aar efter det andet, og efter den Holdning, som den høitærede Justitsminister efter sit Svar paa min Forespørgsel synes at ville indtage, vil det jo atter bliver udsat maaskee endnu i lang Tid. Følgen heraf er bleven, at Spørgsmaalet om Grundlovens Gyldtighed paa Island er bleven betragtet som tvivlsomt, idet det eneste afgjørende Svar derpaa, nemlig dens Forkyndelse paa Island, endnu stedse lader vente paa sig. Man kan derfor heller ikke undre sig over, at Islænderne, naar det nu en Gang convenerer med deres Opfattelse og Duffer, reent ud benægte samme. Men, skjøndt det allerede er meget uheldigt, at det kan staae hen som et Discussionsemne, som Enhver kan besvare efter Smag og Behag, om Grundloven er gjældende paa Island eller ikke, saa er det dog praktisk taget endnu beklageligere, at selve Regjeringen med Hensyn til Conseqventerne af dette Spørgsmaal har udviist en saa svævende, usikker og omskiftende Opfattelse, at det virkeligt ikke er underligt, at ogsaa Islænderne derom ere bragte i Bilerede. Jeg skal i saa Henseende blot bringe i Erindring, at man under Forhandlingerne i det islandske Althing